10. Puhja.

1. Asend.

Puhja kihelkond (saksa keeles *Kawelecht*) asub Kesk-Tartumaa lääneosas, Emajõest lõuna pool (kiriku geogr. laius 58°20′17″ N, idapikkus Greenwichist 26°18′52″). Kihelkonda ümbritsevad Põltsamaa, Kursi, Äksi, Nõo, Rõngu ja Rannu kihelkond. Viimane eraldab teda Virtsjärvest. Kuulub Lõuna-Tartumaa koolinõuniku jaoskonda, Tartu-Võru Rahukogu 6. (Kavilda ja Ulila v.) ja Elva (Konguta v.) rahukohtuniku piirkonda, Tartu maakonna politsei 3. (Kavilda ja Konguta v.) ja 4. (Ulila v.) jaoskonda, ev.-luteri usu kogudusena Võru praostkonda. Kavilda ap.-õigeusu kogudus kuulub Tartu praostkonda.

2. Arvustik.

Pindala 1-verstalise kaardi järele 210.2 km², sellest vete all 0.23 km². Suurim pikkus põhjast lõuna, maakonna piirilt üle Emajõe, Puhja ja Konguta 24.8 km, laius läänest idasse Sangla soost üle Kavilda kuni Ulila jõeni 13.8 km, piiri pikkus 90.4 km. **Valdadest kuuluvad** siia: Kavilda (8525.1 ha), Konguta (5797.3 ha), Ulila (6956.9 ha). **Elanikkude arv** vallaraamatute järgi (1922. a.): Kavilda vallas: eestikeelseid 1668 (mehi 757, naisi 911), venekeelseid 6 (mehi 5, naisi 1), kokku 1674 (mehi 762, naisi 912); Konguta vallas: eestikeelseid 1689 (mehi 761, naisi 928), venekeelseid 20 (mehi 11, naisi 9), muukeelseid 30 (mehi 10, naisi 20), kokku 1739 (mehi 782, naisi 957); Ulila vallas: eestikeelseid 1308 (mehi 624, naisi 684), venekeelseid 9 (mehi 7, naisi 2), muukeelseid 1 (mehi 1), kokku 1318 (mehi 632, naisi 686); kokku eestikeelseid 4695 (mehi 2142, naisi 2523,) venekeelseid 35 (mehi 23, naisi 12), muukeelseid 31 (mehi 11, naisi 20); kõiki kokku 4731 (mehi 2176, naisi 2555). Rahvalugemise andmeil (28. XII. 1922): Kavilda vallas 1782 (mehi 831, naisi 951); Konguta vallas 1555 (mehi 700, naisi 855); Ulila vallas 1203 (mehi 569, naisi 634), kokku 4540 (mehi 2100, naisi 2440). Elanikkude tihedus (aluseks rahvalugemise andmed)